

Til
Socialminister Sophie Hæstorp Andersen

Social- og Boligministeriet
Center for Jura og Internationale Opgaver

Att: Kontorchef Anita Hørby

Sagsnr. 2024 - 5501
Dato 21. november 2024

c.c. offentliggørelse og sendes til andre interessenter

Vi har spørgsmål til Social- og Boligministerens forståelse af retssikkerhedslovens (RSL) § 3 a sammenholdt med samme lov § 3, stk. 2

Har Tilsynet lavet en undtagelsesbestemmelse til hovedreglen i RSL § 3, stk. 2, er det i overensstemmelse med Folketingets intentioner eller viser det, at der er behov for en lovændring/initiativer, der retter op på denne basale del af borgernes retssikkerhed?

[Lovskærnelsen med RSL § 3 a](#) gældende fra 1. juli 2018 for frister iht. serviceloven, medførte øgede krav til landets 98 kommunalbestyrelser. Sagsbehandlingsfristerne skal [være lette for borger at finde, offentliggjort på kommunens hjemmeside](#)¹. Herefter gælder fristerne også for hjemviste klagesager fra Ankestyrelsen. Fra 1. januar 2024 er ansøgninger efter barnets lov også omfattet².

I vores forståelse betyder det, at borgeren let skal kunne finde fristen for *sin* konkrete ansøgning, når borger overvejer at ansøge om en ydelse. Det er derfor først tydeligt for borger, når kommunen har offentliggjort frister for **alle ansøgningsparagraffer**, der er gældende i [serviceloven](#) og [barnets lov](#). At fastsætte sagsbehandlingsfrister er en [garantiforskrift](#).

Når Folketinget har vedtaget, at fristerne skal være tydelige (for de 2 nævnte lovgivninger), så er det et problem, når Ankestyrelsen hjemviser sager på §5'er, som kommunalbestyrelsen *ikke* har fastsat frister for. Borger venter fortsat i evigheder, fordi RSL § 3, stk. 2 sjældent overholdes i 98 kommuner, og Ankestyrelsen følger ikke op på denne del i konkrete klagesager medmindre det er en del af borgers klage.

Findes ikke alle sagsbehandlingsfrister på §-niveau, kan lovskærnelsen i RSL § 3 a ikke lade sig gøre, og er en [gardisk knude](#), der først kan løses, når alle frister på paragrafniveau er fastsat og offentliggjort.

Tilsynets praksis

Det har siden starten af året 2022 været *praksis fra Tilsynet under Ankestyrelsen* til en række kommuner omfattet j.nr. 20-51657 i *høringsbreve om mulig Tilsynssag at stille spørgsmål til offentliggørelse af sagsbehandlingsfrister som "ansøgningsparagraffer"*. Se eksempel ([spørgsmål](#)) [til en kommunalbestyrelse](#)³:

"Hvordan sikrer byrådet, at der er fastsat og offentliggjort sagsbehandlingsfrister på alle de relevante ansøgningsparagraffer i overensstemmelse med retssikkerhedslovens § 3, stk. 2?"

Dette skift og den *i vores optik* korrekte forståelse af lovs-kærpelsen med RSL § 3 a betød, at Tilsynet var i gang med at få rettet op på de mangelfulde frister.

[Ankestyrelsens Tilsyn udsendte en generel udtalelse om sagsbehandlingsfrister den 15. december 2023.](#) I denne nævnes ikke længere "ansøgningsparagraffer", men i stedet "sagsområder" fra lovforarbejderne til RSL § 3, stk. 2.

Vores arbejde

Dette og flere årtiers store problemer med at få kommunerne til at fastsætte frister og træffe rettidige, skriftlige afgørelser, fik os til at klage til Tilsynet over samtlige 98 kommuner for snart 2 år siden.

Vi har eksempler i en række af de 98 kommuner, som *endnu* ikke har været under Tilsynets lup, og som d.d. fortsat *ikke* har fastsat og offentliggjort sagsbehandlingsfrister for fx barnets lov.

Iht. svar fra (tidligere) Social-, Bolig- og Ældreministeriet sagsnr. 2023-7252, doknr. 858487 dateret 3. april 2024 (modtaget 3. juni) fremgår, udklip:

"Reglerne i retssikkerhedsloven gælder også i forhold til barnets lov, der trådte i kraft den 1. januar 2024. Reglerne om frister finder i forhold til barnets lov anvendelse fra denne dato. ... og hvor der er tale om ansøgningsager omfattet af barnets lov."

Hertil manglende frister for flere bestemmelser i serviceloven fx §§ 13, 102 og 117. For barnets lov glemmer stort set alle kommuner frister for de §§'er i serviceloven, der også gælder for børn jf. barnets lov § 90, samt § 165.

Til stor skade for borgernes retssikkerhed har Tilsynet med [afgørelsen til Sønderborg kommune den 12. juli 2024](#) givet kommunerne en juridisk udvej, til at undgå at fastsætte frister for de §§'er, der mangler, og som man ikke ønsker skal være tydeligt tilgængelige for borgerne.

Dette sagsområde kalder vi i #enmillionstemmer for "glemmekassen", fordi der i denne kan ligge både flere lovgivninger og §§'er. Læs mere om vores gennemgang og forståelse af dette sagsområde i henvendelser til Folketingets Socialudvalg [bilag 265](#), [bilag 266](#) og [bilag 267](#).

Med dette nye "sagsområde" bliver der ikke løsnet, men *strammet til om den gordiske knude* med borgernes manglende retssikkerhed i kommunerne.

Hvor mange paragraffer kan kommunerne fylde i "glemmekassen", før den skal tømmes? Hvem holder øje med, hvornår den bliver for fyldt, hvem der lægger §§'er i, med og uden hensigt om at svigte borgernes retssikkerhed?

Det er tidligere afklaret af [Statsforvaltningens tilsynsbrev til Tårnby kommune 19-10-2009](#), at det er i strid med retssikkerhedsloven at have én samlet generel frist for borgers ansøgninger.

Vi er bekendt med [Rigsrevisionens igangværende undersøgelse af Tilsynet](#), og klagemuligheder herunder Folketingets Ombudsmand.

Med venlig hilsen

På vegne folkebevægelsen #enmillionstemmer

Peter Hansen og Elizabeth Christensen

¹ Lovforslagets behandling i Folketinget, 2017/1 LF 162 Børne- og Socialministeriet

Link: <https://www.retsinformation.dk/eli/ft/201712L00162>

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

3. afsnit (vores fremhævelse med **fed**)

*"Det foreslås endvidere, at offentliggørelsen skal fremgå tydeligt på hjemmesiden, hvilket skal forstås som et sted, hvor det er logisk for borgeren at lede efter netop sagsbehandlingsfristerne for behandlingen af sager om hjælp på det sociale område. Det kan f.eks. være et sted **på hjemmesiden i tilknytning til omtalen af den ydelse, som den pågældende sagsbehandlingsfrist vedrører**. Kravet om, at fristerne skal **fremgå tydeligt et sted på kommunens hjemmeside**, betyder således ikke nødvendigvis, at sagsbehandlingsfristerne skal være på hjemmesidens forside."*

[Bemærkninger til lovforslaget](#)

*"Det foreslås, at der indføres en pligt for kommunalbestyrelsen til, at offentliggørelsen af kommunale sagsbehandlingsfrister for behandlingen af sager efter serviceloven skal ske **på kommunens hjemmeside og fremgå tydeligt samt være let tilgængelig**."*

² Svarbrev fra Socialministeriet, Center for Jura og politik, sagsnr. 2023 – 7252, doknr. 858487, dateret 3. april 2024

³ Kommunalbestyrelsesmøde Hillerød 30 marts 2024

<https://dagsordener.hillerod.dk/vis?Referat-byraadet-d.30-03-2022-kl.18.30&id=42da273d-f495-4988-8758-d479372c133c&fritekst=Ankestyrelsen%20>

Punkt 23 Ankestyrelsen udtalelse om sagsbehandlingsfrister på det sociale område

Se første bilag, PDF Ankestyrelsen - høring om mulig tilsynssag 10.02.2022 <https://dagsordener.hillerod.dk/vis/pdf/bilag/1a2c73c6-f266-414c-adce-da37a76e0e95/?redirectDirectlyToPdf=false>

sidste spørgsmål:

"Hvordan sikrer byrådet, at der er fastsat og offentliggjort sagsbehandlingsfrister på alle de relevante ansøgningsparagraffer i overensstemmelse med retssikkerhedslovens § 3, stk. 2?"